

ISSAI 1560

INTOSAI

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartları (ISSAI), Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI) tarafından yayımlanmıştır.

Daha fazla bilgi için: www.issai.org.

Mali Denetim Rehberi

Takip Eden Olaylar

Financial Audit Guidelines

Subsequent Events

INTOSAI MESLEKİ STANDARTLAR KOMİTESİ

MALİ DENETİM ALT KOMİTESİ – SEKRETERLİK

Riksrevisionen • 114 90 Stockholm • İsveç
Tel:+46 5171 4000 • Faks:+46 5171 4111 • E-mail: projectsecretariat@riksrevisionen.se

INTOSAI

INTOSAI Genel Sekreterlik – RECHNUNGSHOF
(Avusturya Yüksek Denetim Kurumu)
DAMPFSCHTFFSTRASSE 2
A-1033 VIENNA
AUSTRIA
Tel: ++43 (1) 711 71
Faks: ++43 (1) 718 09 69
intosai@rechnungshof.gv.at
<http://www.intosai.org>

Bu Mali Denetim Rehberi, Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından hazırlanan ve Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından yayımlanan Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 560 “Takip Eden Olaylar”dan yararlanmaktadır. Bu ISA, IFAC’ın izni ile bu Rehber’de yer almaktadır.

Editör Notu

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartları (ISSAI'ler), Sayıştay Başkanlığı tarafından yürütülen titiz ve uzun süreli bir çalışma sonucunda Türkçeye tercüme edilmiştir. Mali Denetim Rehberleri, ISSAI'lerin dördüncü düzey denetim rehberlerini temsil eder. Bu rehberler, INTOSAI Komiteleri tarafından hazırlanan bir Uygulama Notundan ve Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından yayımlanan Uluslararası Denetim Standartları'ndan (ISA) oluşur.

Standartların orijinal metinleri teknik nitelikte olup hukuki anlaşmazlıklarda denetçinin sorumluluklarını tanımlayacak şekilde kaleme alınmıştır. Metinler; uzun cümleler, tekrarlar ve mali denetime özgü çok sayıda terim içermektedir. Metinlerde muğlaklıktan kaçınmak amacıyla atıf yerine tekrarlar kullanılmıştır. Bu sebeplerle orijinal metinler mekanik ve okunması zor bir dil içermektedir. Tercüme çalışması, metinlerin özüne sadık kalarak ve çevirmenin dip notları hariç ekleme, yerleştirme ve yorum içermeyecek şekilde yürütülmüştür.

Tercümede anahtar kelimelerin tüm metinlerde aynı şekilde kullanımına özel önem verilmiş; bu amaçla Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) anahtar kelimeler listesine sadık kalınmıştır. ISSAI 1003 "INTOSAI Mali Denetim Rehberleri Terimler Sözlüğü", INTOSAI ve IFAC tarafından kullanılan temel sözlükleri içerdiği için Mali Denetim Rehberlerinin anlaşılmasında temel başvuru kaynağıdır.

Standartların tercümesinde INTOSAI ve IFAC tarafından belirlenen kurallara ve tavsiyelere bağlı kalınmıştır. Tercüme çalışması, denetim terminolojisine ilişkin tecrübe sahibi olan iki profesyonel çevirmen ve ileri derecede İngilizce bilgisi olan Sayıştay Denetçilerinden müteşekkil bir komisyon tarafından yürütülmüştür. Bütün metinlerin ilk aşama tercümesi aynı çevirmen tarafından yapılmış; akabinde bu tercüme farklı komisyon üyelerinin dâhil olduğu çok kademeli bir gözden geçirme, okuma ve değerlendirme sürecine tabi tutulmuştur.

Standartların anlaşılmasını ve kullanımını kolaylaştırmak amacıyla İngilizce ve Türkçe metinler karşılıklı olarak verilmiştir. Metinlerin bu şekilde dizilimi dipnotların iki kere kullanılmasını gerektirdiğinden dipnotlar her sayfada yeniden numaralandırılmıştır.

Yoğun ve oldukça titiz bir çalışmayı gerektiren bu çaptaki bir tercüme çalışmasının gösterilen bütün çabalara rağmen hatadan uzak olması mümkün değildir. Metinlerin tercümesine ait görüş, öneri ve tenkitlerinizi issai@sayistay.gov.tr adresine göndermeniz, bu hataların düzeltilmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Denetim Standartları Tercüme Komisyonu

Table of Contents ISSAI 1560

PRACTICE NOTE TO ISA 560 Paragraph

Background

Introduction to the ISA	
Content of the Practice Note	P1

Applicability of the ISA in Public Sector Auditing	P2
---	----

Additional Guidance on Public Sector Issues	P3–P5
--	-------

Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report	P6–P7
Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued	P8

INTERNATIONAL STANDARD ON AUDITING 560

Introduction

Scope of this ISA	1
Subsequent Events	2
Effective Date	3

Objectives	4
-------------------------	---

Definitions	5
--------------------------	---

Requirements

Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report	6–9
Facts Which Become Known to the Auditor after the Date of the Auditor's Report but before the Date the Financial Statements are Issued	10–13
Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued	14–17

Application and Other Explanatory Material

Scope of this ISA	A1
Definitions	A2–A5
Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report	A6–A10
Facts Which Become Known to the Auditor after the Date of the Auditor's Report but before the Date the Financial Statements are Issued	A11–A16
Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued	A17–A18

ISSAI 1560 İçindekiler Tablosu

ISA 560 UYGULAMA NOTU	Paragraf
Arka Plan Bilgisi	
ISA'ya Giriş	
Uygulama Notu'nun İçeriği	P1
Kamu Sektörü Denetimlerinde ISA'nın Uygulanabilirliği	P2
Kamu Sektörüyle İlgili Konularda Ek Rehberlik	P3–P5
Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında	
Meydana Gelen Olaylar	P6–P7
Denetçinin Mali Tablolar Yayınılandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar	P8
ULUSLARARASI DENETİM STANDARDI 560	
Giriş	
Bu ISA'nın Kapsamı	1
Takip Eden Olaylar	2
Yürürlük Tarihi	3
Amaçlar	4
Tanımlar	5
Gereklilikler	
Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar.....	6–9
Denetçinin Denetçi Raporunun Tarihinden Sonra Ancak Mali Tablolar	
Yayımlanmadan Önce Öğrendiği Olaylar	10–13
Denetçinin Mali Tablolar Yayınılandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar	14–17
Uygulama ve Açıklayıcı Diğer Materyaller	
Bu ISA'nın Kapsamı	A1
Tanımlar	A2–A5
Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar	A6–A10
Denetçinin Denetçi Raporunun Tarihinden Sonra Ancak Mali Tablolar	
Yayımlanmadan Önce Öğrendiği Olaylar	A11–A16
Denetçinin Mali Tablolar Yayınılandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar	A17–A18

Practice Note¹ to International Standard on Auditing (ISA) 560

Subsequent Events

Background

This Practice Note provides supplementary guidance on ISA 560 – Subsequent Events. It is read together with the ISA. ISA 560 is effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009. The Practice Note is effective the same date as the ISA.

Introduction to the ISA

ISA 560 deals with the auditor's responsibilities relating to subsequent events in an audit of financial statements.

Financial statements may be affected by certain events that occur after the date of the financial statements. Many financial reporting frameworks specifically refer to such events.² Such financial reporting frameworks ordinarily identify two types of events:

- (a) Those that provide evidence of conditions that existed at the date of the financial statements; and
- (b) Those that provide evidence of conditions that arose after the date of the financial statements.

ISA 700 explains that the date of the auditor's report informs the reader that the auditor has considered the effect of events and transactions of which the auditor becomes aware and that occurred up to that date.³

Content of the Practice Note

- P1. Practice Note provides additional guidance for public sector auditors related to:
  - (a) Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report.
  - (b) Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued.

Applicability of the ISA in Public Sector Auditing

- P2. ISA 560 is applicable to auditors of public sector entities in their role as auditors of financial statements.

---

¹ All Practice Notes are considered together with ISSAI 1000 "General Introduction to the INTOSAI Financial Audit Guidelines".

² For example, International Accounting Standard (IAS) 10, "Events After the Reporting Period" deals with the treatment in financial statements of events, both favorable and unfavorable, that occur between the date of the financial statements (referred to as the "end of the reporting period" in the IAS) and the date when the financial statements are authorized for issue.

³ ISA 700, "Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements", Paragraph A38.

Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 560 Uygulama Notu¹

Takip Eden Olaylar

Arka Plan Bilgisi

Bu Uygulama Notu, “Takip Eden Olaylar” başlıklı ISA 560’a ilişkin ek rehberlik sağlamaktadır. Bu Uygulama Notu, ISA ile birlikte okunur. ISA 560, 15 Aralık 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan dönemlere ait mali tabloların denetimleri için geçerlidir. Bu Uygulama Notu, ISA ile aynı tarihte yürürlüğe girer.

ISA’ya Giriş

ISA 560, denetçinin mali tablo denetiminde takip eden olaylarla ilgili sorumluluklarını ele alır.

Mali tabloların tarihinden sonra meydana gelen belirli olaylar, mali tabloları etkileyebilir. Çoğu mali raporlama çerçevesi, bu olayları özel olarak ele alır.² Bu mali raporlama çerçeveleri, genellikle iki tür olay tanımlar:

- (a) Mali tabloların tarihinde mevcut bulunan koşullara ilişkin kanıt sağlayanlar ve
- (b) Mali tabloların tarihinden sonra ortaya çıkan koşullara ilişkin kanıt sağlayanlar.

ISA 700’de denetçi rapor tarihinin, okuyucuya, denetçinin farkına vardığı ve söz konusu tarihe kadar meydana gelmiş olan olay ve işlemlerin etkilerinin denetçi tarafından dikkate alınmış olduğunu gösterdiği ifade edilmektedir.³

Uygulama Notunun İçeriği

- P1. Bu Uygulama Notu, kamu sektörü denetçisine aşağıdaki konularla ilgili ek rehberlik sağlar:
  - (a) Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar.
  - (b) Denetçinin Mali Tablolar Yayınlandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar.

Kamu Sektörü Denetimlerinde ISA’nın Uygulanabilirliği

- P2. ISA 560, mali tabloların denetçisi olarak görev yapan kamu sektörü denetçileri için geçerlidir.

¹ Tüm Uygulama Notları, ISSAI 1000 “INTOSAI Mali Denetim Rehberlerine Giriş” ile birlikte değerlendirilir.

² Örneğin Uluslararası Muhasebe Standardı (IAS) 10 “Raporlama Dönemi Sonrası Olaylar”, (IAS’de “raporlama döneminin sonu” olarak ifade edilen) mali tabloların tarihiyle mali tabloların yayımlanmasına onay verildiği tarih arasında meydana gelen olumlu veya olumsuz olayların mali tablolarda nasıl ele alınacağı hususunu açıklar.

³ ISA 700, “Mali Tablolara İlişkin Görüş Oluşturma ve Raporlama”, Paragraf A38.

Additional Guidance on Public Sector Issues

- P3. ISA 560 contains application and other explanatory material with considerations specific to public sector entities in paragraphs A5, A10, A14 and A17 of the ISA.
- P4. Public sector requirements with regard to subsequent events may be different as to the date of the auditor's report and other requirements as stipulated by relevant legislation. Public sector auditors familiarize themselves with applicable legislation in regard to subsequent events.
- P5. When the audit mandate includes objectives on regularity of transactions the public sector auditors may need to consider subsequent events which may provide additional evidence on the regularity of transactions such as the outcome of a court case. Public sector auditors consider ISSAI 4200.¹

Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report

- P6. In addition to the specific inquiries identified in paragraph A9 of the ISA, public sector auditors may also consider events that have occurred which:
  - (a) Have relevance for the government entity's ability to fulfill its program objectives; and
  - (b) May impact the presentation of any performance information in the financial statements.
- P7. In addition to the procedures described in paragraph A10 of the ISA, the public sector auditors considers matters arising from relevant proceedings of the legislature and other relevant bodies which the public sector auditors may have become aware of during the course of the audit as being scheduled to take place at or after the period end, the outcome of which may require adjustment of or disclosure in the financial statements.

Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued

- P8. As regards auditor action to seek to prevent reliance on auditor's report as set out in paragraphs A16 and A18 of the ISA, public sector auditors may seek legal advice and also consider reporting to the appropriate statutory body.

---

¹ ISSAI 4200, "Compliance Audit Guidelines – Compliance Audit Related to the Audit of Financial Statements".

Kamu Sektörüyle İlgili Konularda Ek Rehberlik

- P3. ISA 560'ın A5, A10, A14 ve A17 paragrafları; kamu sektöründeki kurumlara özgü hususlarla ilgili uygulama ve açıklayıcı diğer materyalleri içerir.
- P4. Takip eden olaylarla ilgili kamu sektörüne ait gereklilikler, ilgili mevzuatta öngörülen denetçi raporu tarihi ve diğer gereklilikler açısından farklılık arz edebilir. Kamu sektörü denetçileri, takip eden olaylarla ilgili geçerli mevzuat konusunda bilgi edinir.
- P5. Denetim görev ve yetkisi, işlemlerin düzenliliğine ilişkin amaçları içermekteyse kamu sektörü denetçilerinin, işlemlerin düzenliliğine ilişkin ek kanıtlar sağlayabilecek örneğin bir davanın sonucu gibi takip eden olayları değerlendirmeleri gerekebilir. Kamu sektörü denetçileri, ISSAI 4200'ü göz önünde bulundurur.¹

Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar

- P6. Bu ISA'nın A9 paragrafında ortaya konan özel sorgulamalara ek olarak kamu sektörü denetçileri,
- (a) Kamu kuruluşunun program hedeflerine ulaşma kabiliyetiyle ilgisi olan ve
  - (b) Mali tablolardaki performans bilgisinin sunumunu etkileyebilecek olayları da göz önünde bulundurabilirler.
- P7. Bu ISA'nın A10 paragrafında açıklanan prosedürlere ek olarak kamu sektörü denetçileri, dönem sonunda veya dönemin bitiminden sonra meydana gelmesi planlanan ve sonuçları mali tablolarda değişiklik yapılmasını veya mali tablolara açıklama konulmasını gerektirebilecek nitelikteki yasama organı veya diğer kurumların ilgili davalarından doğan hususları, denetim sırasında göz önünde bulundurur.

Denetçinin Mali Tablolar Yayınılandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar

- P8. Bu ISA'nın A16 ve A18 paragraflarında açıklandığı gibi kamu sektörü denetçileri, denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtmeye yönelik olarak denetçinin atacağı adımlarla ilgili hukuki mütalaa alabilir veya durumu uygun yasal kuruma raporlamayı değerlendirebilir.

---

¹ ISSAI 4200, "Uygunluk Denetimi Rehberi – Mali Tablo Denetimlerine İlişkin Uygunluk Denetimi".

(Bu sayfa boş bırakılmıştır.)

Uluslararası Denetim Standardı

Takip Eden Olaylar

International Standard on Auditing

Subsequent Events

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu

545 Fifth Avenue, 14th Floor

New York, New York 10017 USA

“Takip Eden Olaylar” başlıklı bu Uluslararası Denetim Standardı (ISA 560), Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) bünyesinde yer alan ve bağımsız bir standart koyucu organ olan Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından hazırlanmıştır. IAASB’nin amacı; yüksek kalitede denetim ve güvence standartlarının belirlenmesini ve ulusal ve uluslararası standartların uyumlu olmasını sağlayarak uygulamada dünya çapında kalite ve birliğin artırılması ve küresel denetim ve güvence mesleğine olan kamusal güvenin güçlendirilmesi suretiyle kamu yararına hizmet etmektir.

Bu belge, IFAC web sitesinden ücretsiz olarak indirilebilir: <http://www.ifac.org>. Onaylanmış metin, İngilizce dilinde yayımlanmıştır.

IFAC’in misyonu; yüksek kalitede uluslararası mesleki standartları belirlemek ve bu standartlara uygunluğu teşvik etmek, benzeri standartların uluslararası alanda birbiriyle uyumunu arttırmak ve mesleğin uzmanlık birikimiyle ilgili ve kamu yararını ilgilendiren meselelerde görüşlerini dile getirmek suretiyle kamu yararına hizmet etmek, tüm dünyada muhasebecilik mesleğini güçlendirmek ve güçlü uluslararası ekonomilerin gelişimine katkıda bulunmaktır.

Telif hakkı © Nisan 2009 Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC). Tüm hakları saklıdır. Çoğaltılan nüshaların okullarda akademik veya kişisel amaçla kullanılması, satılmaması, dağıtılmaması ve her nüshanın şu ibareyi taşıması şartıyla bu metnin çoğaltılmasına izin verilmektedir: *“Telif hakkı © Nisan 2009 Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC). Tüm hakları saklıdır. IFAC’in izniyle kullanılmıştır. Bu belgeyi çoğaltma, saklama veya dağıtma izni için lütfen permissions@ifac.org adresine başvurunuz.”* Aksi takdirde kanunların izin verdiği haller dışında bu belgenin çoğaltılması, saklanması, dağıtılması veya benzer başka kullanımı için IFAC’in yazılı izninin alınması gerekmektedir. permissions@ifac.org adresine başvurunuz.

ISBN: 978-1-60815-019-9

(Bu sayfa boş bırakılmıştır.)

INTERNATIONAL STANDARD ON AUDITING 560

SUBSEQUENT EVENTS

(Effective for audits of financial statements for periods
beginning on or after December 15, 2009)

CONTENTS

	Paragraph
Introduction	
Scope of this ISA	1
Subsequent Events	2
Effective Date	3
Objective	4
Definitions	5
Requirements	
Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report	6–9
Facts Which Become Known to the Auditor after the Date of the Auditor's Report but before the Date the Financial Statements are Issued	10–13
Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued	14–17
Application and Other Explanatory Material	
Scope of this ISA	A1
Definitions	A2–A5
Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report	A6–A10
Facts Which Become Known to the Auditor after the Date of the Auditor's Report but before the Date the Financial Statements are Issued	A11–A16
Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued	A17–A18

International Standard on Auditing (ISA) 560, “Subsequent Events” should be read in the context of ISA 200, “Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing”.

ULUSLARARASI DENETİM STANDARDI 560

TAKİP EDEN OLAYLAR

(15 Aralık 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan dönemlere ait mali tabloların denetimleri için geçerlidir)

İÇİNDEKİLER

	Paragraf
Giriş	
Bu ISA'nın Kapsamı	1
Takip Eden Olaylar	2
Yürürlük Tarihi	3
Amaç	4
Tanımlar	5
Gereklilikler	
Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar	6–9
Denetçinin Denetçi Raporunun Tarihinden Sonra Ancak Mali Tablolar Yayımlanmadan Önce Öğrendiği Olaylar	10–13
Denetçinin Mali Tablolar Yayımlandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar	14–17
Uygulama ve Açıklayıcı Diğer Materyaller	
Bu ISA'nın Kapsamı	A1
Tanımlar	A2–A5
Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar	A6–A10
Denetçinin Denetçi Raporunun Tarihinden Sonra Ancak Mali Tablolar Yayımlanmadan Önce Öğrendiği Olaylar	A11–A16
Denetçinin Mali Tablolar Yayımlandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar	A17–A18

Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 560 “Takip Eden Olaylar”, ISA 200 “Bağımsız Denetçinin Genel Amaçları ve Denetimin Uluslararası Denetim Standartlarına Uygun Olarak Gerçekleştirilmesi” ile birlikte okunmalıdır.

Introduction

Scope of this ISA

1. This International Standard on Auditing (ISA) deals with the auditor's responsibilities relating to subsequent events in an audit of financial statements. (Ref: Para. A1)

Subsequent Events

2. Financial statements may be affected by certain events that occur after the date of the financial statements. Many financial reporting frameworks specifically refer to such events.¹ Such financial reporting frameworks ordinarily identify two types of events:
  - (a) Those that provide evidence of conditions that existed at the date of the financial statements; and
  - (b) Those that provide evidence of conditions that arose after the date of the financial statements.

ISA 700 explains that the date of the auditor's report informs the reader that the auditor has considered the effect of events and transactions of which the auditor becomes aware and that occurred up to that date.²

Effective Date

3. This ISA is effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009.

Objectives

4. The objectives of the auditor are:
  - (a) To obtain sufficient appropriate audit evidence about whether events occurring between the date of the financial statements and the date of the auditor's report that require adjustment of, or disclosure in, the financial statements are appropriately reflected in those financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework; and
  - (b) To respond appropriately to facts that become known to the auditor after the date of the auditor's report, that, had they been known to the auditor at that date, may have caused the auditor to amend the auditor's report.

Definitions

5. For purposes of the ISAs, the following terms have the meanings attributed below:
  - (a) Date of the financial statements — The date of the end of the latest period covered by the financial statements.

---

¹ For example, International Accounting Standard (IAS) 10, "Events After the Reporting Period" deals with the treatment in financial statements of events, both favorable and unfavorable, that occur between the date of the financial statements (referred to as the "end of the reporting period" in the IAS) and the date when the financial statements are authorized for issue.

² ISA 700, "Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements", paragraph A38.

Giriş

Bu ISA'nın Kapsamı

1. Bu Uluslararası Denetim Standardı (ISA), mali tablo denetiminde takip eden olaylarla ilgili denetçinin sorumluluklarını ele alır. (Bkz: Parag. A1)

Takip Eden Olaylar

2. Mali tabloların tarihinden sonra meydana gelen belirli olaylar, mali tabloları etkileyebilir. Çoğu mali raporlama çerçevesi, bu olayları özel olarak ele alır.¹ Bu mali raporlama çerçeveleri, genellikle iki tür olay tanımlar:
  - (a) Mali tabloların tarihinde mevcut bulunan koşullara ilişkin kanıt sağlayanlar ve
  - (b) Mali tabloların tarihinden sonra ortaya çıkan koşullara ilişkin kanıt sağlayanlar.ISA 700'de denetçi rapor tarihinin, okuyucuya, denetçinin farkına vardığı ve söz konusu tarihe kadar meydana gelmiş olan olay ve işlemlerin etkilerinin denetçi tarafından dikkate alınmış olduğunu gösterdiği ifade edilmektedir.²

Yürürlük Tarihi

3. Bu ISA, 15 Aralık 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan dönemlere ait mali tablo denetimleri için geçerlidir.

Amaçlar

4. Denetçinin amaçları şunlardır:
  - (a) Mali tablo tarihi ile denetçi raporunun tarihi arasında meydana gelen ve mali tablolarda düzeltme veya açıklama yapılmasını gerektiren olayların, geçerli mali raporlama çerçevesine uygun olarak mali tablolara yansıtılıp yansıtılmadığına dair yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmek ve
  - (b) O tarihte bilgisi dâhilinde olsaydı denetçinin raporunu değiştirmesine neden olabilecek ve denetçi raporunun tarihinden sonra öğrenilen durumlara uygun şekilde yanıt vermek.

Tanımlar

5. Bu ISA'nın amaçlarına uygun olarak aşağıdaki terimlere verilen anlamlar şunlardır:
  - (a) Mali tabloların tarihi — Mali tabloların kapsadığı en son dönemin bitiş tarihidir.

¹ Örneğin Uluslararası Muhasebe Standardı (IAS) 10 "Raporlama Dönemi Sonrası Olaylar", (IAS'de "raporlama döneminin sonu" olarak ifade edilen) mali tabloların tarihiyle mali tabloların yayımlanmasına onay verildiği tarih arasında meydana gelen olumlu veya olumsuz olayların mali tablolarda nasıl ele alınacağı hususunu açıklar.

² ISA 700, "Mali Tablolara İlişkin Görüş Oluşturma ve Raporlama", Paragraf A38.

- (b) Date of approval of the financial statements — The date on which all the statements that comprise the financial statements, including the related notes, have been prepared and those with the recognized authority have asserted that they have taken responsibility for those financial statements. (Ref: Para. A2)
- (c) Date of the auditor's report — The date the auditor dates the report on the financial statements in accordance with ISA 700. (Ref: Para. A3)
- (d) Date the financial statements are issued — The date that the auditor's report and audited financial statements are made available to third parties. (Ref: Para. A4–A5)
- (e) Subsequent events — Events occurring between the date of the financial statements and the date of the auditor's report, and facts that become known to the auditor after the date of the auditor's report.

Requirements

Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report

- 6. The auditor shall perform audit procedures designed to obtain sufficient appropriate audit evidence that all events occurring between the date of the financial statements and the date of the auditor's report that require adjustment of, or disclosure in, the financial statements have been identified. The auditor is not, however, expected to perform additional audit procedures on matters to which previously applied audit procedures have provided satisfactory conclusions. (Ref: Para. A6)
- 7. The auditor shall perform the procedures required by paragraph 6 so that they cover the period from the date of the financial statements to the date of the auditor's report, or as near as practicable thereto. The auditor shall take into account the auditor's risk assessment in determining the nature and extent of such audit procedures, which shall include the following: (Ref: Para. A7–A8)
  - (a) Obtaining an understanding of any procedures management has established to ensure that subsequent events are identified.
  - (b) Inquiring of management and, where appropriate, those charged with governance as to whether any subsequent events have occurred which might affect the financial statements. (Ref: Para. A9)
  - (c) Reading minutes, if any, of the meetings, of the entity's owners, management and those charged with governance, that have been held after the date of the financial statements and inquiring about matters discussed at any such meetings for which minutes are not yet available. (Ref: Para. A10)
  - (d) Reading the entity's latest subsequent interim financial statements, if any.
- 8. If, as a result of the procedures performed as required by paragraphs 6 and 7, the auditor identifies events that require adjustment of, or disclosure in, the financial statements, the auditor shall determine whether each such event is appropriately reflected in those financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework.

- (b) Mali tabloların onay tarihi — İlgili notlar dâhil mali tabloları oluşturan tüm bildirimlerin hazırlandığı ve yetkili makamların bu mali tabloların sorumluluğunu aldıklarını beyan ettikleri tarihtir. (Bkz: Parag. A2)
- (c) Denetçi raporunun tarihi — Denetçinin, ISA 700'e uygun olarak mali tablolarla ilgili rapora verdiği tarihtir. (Bkz: Parag. A3)
- (d) Mali tabloların yayımlanma tarihi — Denetçi raporunun ve denetlenen mali tabloların, üçüncü tarafların erişimine sunulduğu tarihtir. (Bkz: Parag. A4–A5)
- (e) Takip eden işlemler — Mali tabloların tarihi ile denetçi raporunun tarihi arasında gerçekleşen işlemler ve denetçinin, rapor tarihinden sonra haberdar olduğu durumlardır.

Gereklilikler

Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar

6. Denetçi, mali tablo tarihi ile denetçi raporunun tarihi arasında meydana gelen ve mali tablolarda düzeltme veya açıklama yapılmasını gerektiren olayların tamamının tespit edildiğine dair yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmek üzere tasarlanmış denetim prosedürlerini uygular. Ancak daha önce uygulanan denetim prosedürlerinin tatmin edici sonuçlar verdiği hususlarda denetçiden ek denetim prosedürü uygulaması beklenmez. (Bkz: Parag. A6)
7. Denetçi, 6. paragrafın gerektirdiği prosedürleri yürütür. Böylece bu prosedürler, mali tablo tarihinden denetçi raporu tarihine kadar geçen süreyi veya bu süreye olabildiğince yakın bir süreyi kapsar. Denetçi, bu denetim prosedürlerinin niteliği ve kapsamına karar verirken denetçinin risk değerlendirmesini dikkate alır. Bu risk değerlendirmesi aşağıdaki hususları içerir: (Bkz: Parag. A7–A8)
  - (a) Takip eden olayların tespit edilmesini sağlamak üzere idarenin tasarladığı bütün prosedürlere vakıf olunması.
  - (b) Mali tablolar üzerinde etkisi olabilecek herhangi bir takip eden olayın meydana gelip gelmediğine ilişkin idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlardan bilgi edinilmesi. (Bkz: Parag. A9)
  - (c) Kuruluşun malikleri ile idare ve yönetimden sorumlu olanların mali tablo tarihinden sonra yapılan toplantılarının varsa tutanaklarının okunması ve tutanaklarının hazır olmadığı toplantılarda tartışılan hususlara ilişkin bilgi toplanması. (Bkz: Parag. A10)
  - (d) Varsa kuruluşa ait en güncel takip eden ara dönem mali tabloların okunması.
8. 6. ve 7. paragrafların gerektirdiği şekilde uygulanan prosedürler sonucunda mali tablolarda düzeltme veya açıklama yapılmasını gerektiren olaylar tespit etmesi halinde denetçi; bu olayların her birinin, geçerli mali raporlama çerçevesine göre söz konusu mali tablolara uygun şekilde yansıtılıp yansıtılmadığını belirler.

Written Representations

9. The auditor shall request management and, where appropriate, those charged with governance, to provide a written representation in accordance with ISA 580¹ that all events occurring subsequent to the date of the financial statements and for which the applicable financial reporting framework requires adjustment or disclosure have been adjusted or disclosed.

Facts Which Become Known to the Auditor after the Date of the Auditor's Report but before the Date the Financial Statements Are Issued

10. The auditor has no obligation to perform any audit procedures regarding the financial statements after the date of the auditor's report. However, if, after the date of the auditor's report but before the date the financial statements are issued, a fact becomes known to the auditor that, had it been known to the auditor at the date of the auditor's report, may have caused the auditor to amend the auditor's report, the auditor shall: (Ref: Para. A11)
- (a) Discuss the matter with management and, where appropriate, those charged with governance.
  - (b) Determine whether the financial statements need amendment and, if so,
  - (c) Inquire how management intends to address the matter in the financial statements.
11. If management amends the financial statements, the auditor shall:
- (a) Carry out the audit procedures necessary in the circumstances on the amendment.
  - (b) Unless the circumstances in paragraph 12 apply:
    - (i) Extend the audit procedures referred to in paragraphs 6 and 7 to the date of the new auditor's report; and
    - (ii) Provide a new auditor's report on the amended financial statements. The new auditor's report shall not be dated earlier than the date of approval of the amended financial statements.
12. Where law, regulation or the financial reporting framework does not prohibit management from restricting the amendment of the financial statements to the effects of the subsequent event or events causing that amendment and those responsible for approving the financial statements are not prohibited from restricting their approval to that amendment, the auditor is permitted to restrict the audit procedures on subsequent events required in paragraph 11(b)(i) to that amendment. In such cases, the auditor shall either:
- (a) Amend the auditor's report to include an additional date restricted to that amendment that thereby indicates that the auditor's procedures on subsequent events are restricted solely to the amendment of the financial statements described in the relevant note to the financial statements; or (Ref: Para. A12)
  - (b) Provide a new or amended auditor's report that includes a statement in an Emphasis of Matter paragraph² or Other Matter paragraph that conveys that the auditor's procedures on subsequent events are restricted solely to the amendment of the financial statements as described in the relevant note to the financial statements.

---

¹ ISA 580, "Written Representations".

² See ISA 706, "Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matter Paragraphs in the Independent Auditor's Report".

Yazılı Bildirimler

9. Denetçi, mali tablo tarihinden sonra meydana gelen ve geçerli mali raporlama çerçevesinin düzeltme veya açıklama yapılmasını gerektirdiği tüm olaylarla ilgili düzeltme veya açıklamaların yapılmış olduğuna dair idareden ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlardan ISA 580'e¹ uygun şekilde yazılı bildirimde bulunmalarını ister.

Denetçinin Denetçi Raporunun Tarihinden Sonra Ancak Mali Tablolar Yayınlanmadan Önce Öğrendiği Olaylar

10. Denetçinin denetçi raporu tarihinden sonra mali tablolarla ilgili herhangi bir denetim prosedürü uygulama yükümlülüğü yoktur. Ancak denetçi raporu tarihinde bilgisi dâhilinde olsaydı denetçi raporunda değişiklik yapmasına neden olabilecek bir olaydan, denetçi raporu tarihinden sonra ancak mali tablolar yayınlanmadan önce haberdar olması durumunda denetçi: (Bkz: Parag. A11)
- (a) Konuyu idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlarla görüşür.
- (b) Mali tablolarda değişiklik yapılmasına gerek olup olmadığına karar verir ve değişiklik yapılması gerekiyorsa
- (c) İdarenin konuyu mali tablolarda nasıl ele alma niyetinde olduğunu sorgular.
11. İdarenin mali tablolarda değişiklik yapması halinde denetçi,
- (a) Söz konusu değişiklik üzerinde mevcut koşullar altında gerekli denetim prosedürlerini uygular.
- (b) 12. paragrafta yer alan koşulların geçerli olmaması durumunda:
- (i) 6. ve 7. paragraflarda belirtilen denetim prosedürlerini yeni denetçi raporunun tarihine kadar uzatır ve
- (ii) Değiştirilen mali tablolara ilişkin yeni bir denetçi raporu sunar. Yeni denetçi raporuna, değiştirilen mali tabloların onay tarihinden önceki bir tarih atılmaz.
12. Yasal ve idari düzenlemelerin veya mali raporlama çerçevesinin, idarenin mali tablolarda yapabileceği değişikliği, bu değişikliğe yol açan takip eden olay veya olayların etkileriyle sınırlamaktan ve mali tabloları onaylamaktan sorumlu olanları da bunları onaylamaktan men etmediği durumlarda, denetçiye, 11(b)(i) paragrafında öngörülen takip eden olaylara ilişkin denetim prosedürlerini yukarıda belirtilen değişikliklerle sınırlandırması hususunda izin verilir. Bu tür durumlarda denetçi aşağıdakilerden birini gerçekleştirir:
- (a) Denetçi raporunun söz konusu değişikliklerle sınırlı olan ilave bir tarih içerecek şekilde değiştirir ve takip eden olaylara ilişkin denetim prosedürlerinin, sadece mali tabloların ilgili dipnotunda açıklanan mali tablo değişikliğine sınırlı olduğuna işaret eder; veya (Bkz: Parag. A12)
- (b) Vurgulanan Hususlar² veya Diğer Hususlar paragrafında, “takip eden olaylara ilişkin denetim prosedürlerinin, sadece mali tabloların ilgili dipnotunda açıklanan mali tablolardaki değişikliklerle sınırlı olduğunu” belirten bir ifadeyi içeren yeni veya değiştirilmiş bir denetçi raporu sunar.

¹ ISA 580, “Yazılı Bildirimler”.

² Bkz. ISA 706, “Bağımsız Denetçi Raporunda Yer Alan Vurgulanan Hususlar ve Diğer Hususlar Paragrafları”.

13. In some jurisdictions, management may not be required by law, regulation or the financial reporting framework to issue amended financial statements and, accordingly, the auditor need not provide an amended or new auditor's report. However, if management does not amend the financial statements in circumstances where the auditor believes they need to be amended, then: (Ref: Para. A13–A14)
- (a) If the auditor's report has not yet been provided to the entity, the auditor shall modify the opinion as required by ISA 705¹ and then provide the auditor's report; or
  - (b) If the auditor's report has already been provided to the entity, the auditor shall notify management and, unless all of those charged with governance are involved in managing the entity, those charged with governance, not to issue the financial statements to third parties before the necessary amendments have been made. If the financial statements are nevertheless subsequently issued without the necessary amendments, the auditor shall take appropriate action, to seek to prevent reliance on the auditor's report. (Ref. Para: A15–A16)

Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued

14. After the financial statements have been issued, the auditor has no obligation to perform any audit procedures regarding such financial statements. However, if, after the financial statements have been issued, a fact becomes known to the auditor that, had it been known to the auditor at the date of the auditor's report, may have caused the auditor to amend the auditor's report, the auditor shall:
- (a) Discuss the matter with management and, where appropriate, those charged with governance;
  - (b) Determine whether the financial statements need amendment; and, if so,
  - (c) Inquire how management intends to address the matter in the financial statements.
15. If management amends the financial statements, the auditor shall: (Ref: Para. A17)
- (a) Carry out the audit procedures necessary in the circumstances on the amendment.
  - (b) Review the steps taken by management to ensure that anyone in receipt of the previously issued financial statements together with the auditor's report thereon is informed of the situation.
  - (c) Unless the circumstances in paragraph 12 apply:
    - (i) Extend the audit procedures referred to in paragraphs 6 and 7 to the date of the new auditor's report, and date the new auditor's report no earlier than the date of approval of the amended financial statements; and
    - (ii) Provide a new auditor's report on the amended financial statements.
  - (d) When the circumstances in paragraph 12 apply, amend the auditor's report, or provide a new auditor's report as required by paragraph 12.
16. The auditor shall include in the new or amended auditor's report an Emphasis of Matter paragraph or Other Matter(s) paragraph referring to a note to the financial statements that more extensively discusses the reason for the amendment of the previously issued financial statements and to the earlier report provided by the auditor.

---

¹ ISA 705, "Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report".

13. Kimi yetki alanlarında yasal ve idari düzenlemeler veya mali raporlama çerçevesi; idarenin değiştirilen mali tabloları yayımlamasını gerekli kılmaz. Buna bağlı olarak denetçi, değiştirilmiş veya yeni bir denetçi raporu sunmak zorunda değildir. Ancak denetçinin değişiklik yapılması gerektiğini düşündüğü durumlarda idarenin mali tablolarda değişiklik yapmaması halinde: (Bkz: Parag. A13–A14)
- (a) Denetçi raporu henüz kuruluşa sunulmamışsa denetçi, ISA 705'in¹ gerektirdiği biçimde görüşünü değiştirdikten sonra denetçi raporunu sunar veya
  - (b) Denetçi raporu hâlihazırda kuruluşa sunulmuşsa denetçi, gerekli değişiklikler yapılmadan önce mali tabloların üçüncü taraflara açıklanmamasını idareye ve tamamı kuruluşun yönetimine dâhil değilse yönetimden sorumlu olanlara bildirir. Bu bildirim sonrasında mali tablolar değiştirilmeden yayımlanırsa denetçi, denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtemeye yönelik gerekli adımları atar. (Bkz. Parag: A15–A16)

Denetçinin Mali Tablolar Yayımlandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar

14. Mali tabloların yayımlanmasından sonra denetçinin bu tablolarla ilgili herhangi bir denetim prosedürü uygulama yükümlülüğü yoktur. Ancak mali tablolar yayımlandıktan sonra denetçi raporu tarihinde bilgisi dâhilinde olsaydı raporda değişiklik yapmasına neden olabilecek bir olaydan haberdar olması halinde denetçi:
- (a) Konuyu idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlarla görüşür.
  - (b) Mali tablolarda değişiklik yapılmasına gerek olup olmadığına karar verir ve değişiklik yapılması gerekiyorsa
  - (c) İdarenin konuyu mali tablolarda nasıl ele alma niyetinde olduğunu sorgular.
15. İdare, mali tablolarda değişiklik yaparsa denetçi: (Bkz: Parag. A17)
- (a) Yapılan değişiklik üzerinde mevcut koşullar altında gerekli olan denetim prosedürlerini uygular.
  - (b) Yayımlanmış olan mali tabloları ve buna ilişkin denetçi raporunu alanların konu hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak üzere idare tarafından atılan adımları inceler.
  - (c) 12. paragrafta yer alan koşulların geçerli olmaması durumunda:
    - (i) 6. ve 7. paragraflarda belirtilen denetim prosedürlerinin süresini denetçi raporu tarihine kadar uzatır ve yeni denetçi raporuna değiştirilen mali tabloların onay tarihinden önceki bir tarihi vermez.
    - (ii) Değiştirilen mali tablolara ilişkin yeni bir denetçi raporu sunar.
  - (d) 12. paragrafta yer alan koşulların geçerli olması durumunda denetçi raporunda değişiklik yapar veya 12. paragrafın gerektirdiği şekilde yeni bir denetçi raporu sunar.
16. Denetçi, yeni veya değişiklik yapılan denetçi raporuna Vurgulanan Hususlara ilişkin veya Diğer Hususlara ilişkin bir paragraf ekler. Bu paragraf, yayımlanan mali tablolarda yapılan değişikliğin nedenini daha detaylı biçimde açıklayan ve mali tablolarda yer alan bir nota ve denetçi tarafından önceden sunulan rapora atıfta bulunur.

¹ ISA 705, “Bağımsız Denetçi Raporundaki Görüşlerde Değişiklikler”.

17. If management does not take the necessary steps to ensure that anyone in receipt of the previously issued financial statements is informed of the situation and does not amend the financial statements in circumstances where the auditor believes they need to be amended, the auditor shall notify management and, unless all of those charged with governance are involved in managing the entity,¹ those charged with governance, that the auditor will seek to prevent future reliance on the auditor's report. If, despite such notification, management or those charged with governance do not take these necessary steps, the auditor shall take appropriate action to seek to prevent reliance on the auditor's report. (Ref: Para. A18)

***

Application and Other Explanatory Material

Scope of this ISA (Ref: Para. 1)

- A1. When the audited financial statements are included in other documents subsequent to the issuance of the financial statements, the auditor may have additional responsibilities relating to subsequent events that the auditor may need to consider, such as legal or regulatory requirements involving the offering of securities to the public in jurisdictions in which the securities are being offered. For example, the auditor may be required to perform additional audit procedures to the date of the final offering document. These procedures may include those referred to in paragraphs 6 and 7 performed up to a date at or near the effective date of the final offering document, and reading the offering document to assess whether the other information in the offering document is consistent with the financial information with which the auditor is associated.²

Definitions

Date of Approval of the Financial Statements (Ref: Para. 5(b))

- A2 In some jurisdictions, law or regulation identifies the individuals or bodies (for example, management or those charged with governance) that are responsible for concluding that all the statements that comprise the financial statements, including the related notes, have been prepared, and specifies the necessary approval process. In other jurisdictions, the approval process is not prescribed in law or regulation and the entity follows its own procedures in preparing and finalizing its financial statements in view of its management and governance structures. In some jurisdictions, final approval of the financial statements by shareholders is required. In these jurisdictions, final approval by shareholders is not necessary for the auditor to conclude that sufficient appropriate audit evidence on which to base the auditor's opinion on the financial statements has been obtained. The date of approval of the financial statements for purposes of the ISAs is the earlier date on which those with the recognized authority determine that all the statements that comprise the financial statements, including the related notes, have been prepared and that those with the recognized authority have asserted that they have taken responsibility for those financial statements.

---

¹ ISA 260, "Communication with Those Charged with Governance", paragraph 13.

² See ISA 200, "Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing", paragraph 2.

17. İdare, önceden yayımlanan mali tabloların ulaştığı kişilerin durumdan haberdar olmalarını sağlamak üzere gerekli tedbirleri almayabilir ve denetçinin mali tablolarda değişiklik yapılması gerektiğini düşündüğü durumlarda mali tablolarda değişiklik yapmayabilir. Hal böyle olduğunda denetçi, bundan sonra bu denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtmek amacıyla gerekli tedbirleri alacağını idareye ve tamamı kuruluşun yönetimine dâhil değilse¹ yönetimden sorumlu olanlara bildirir. Bu bildirimle rağmen idare veya yönetimden sorumlu olanların gerekli adımları atmaması halinde denetçi, bu denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtmek amacıyla uygun tedbirleri alır. (Bkz: Parag. A18)

***

Uygulama ve Açıklayıcı Diğer Materyaller

Bu ISA'nın Kapsamı (Bkz: Parag. 1)

- A1. Denetlenen mali tabloların yayımlanmalarını müteakip diğer belgelere dâhil edildiği durumlarda menkul kıymetlerin arz edildiği yetki alanlarında ve halka arzı kapsayan yasal veya düzenleyici gereklilikler gibi takip eden olaylarla ilgili denetçinin dikkate alması gerekebilecek ek sorumlulukları olabilir. Örneğin denetçinin nihai teklif tarihine kadar ek denetim prosedürü uygulaması gerekebilir. Bu prosedürler, nihai teklifin yürürlük tarihinde veya bu tarihe yakın bir tarihe kadar uygulanan ve 6. ve 7. paragraflarda belirtilen prosedürleri içerebilir. Ayrıca bu prosedürler, teklifin, içindeki diğer bilgilerin denetlenmiş mali bilgilerle tutarlı olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla okunmasını da içerebilir.²

Tanımlar

Mali Tabloların Onay Tarihi (Bkz: Parag. 5(b))

- A2. Kimi yetki alanlarında yasal ve idari düzenlemeler, ilgili notlar dâhil mali tabloları oluşturan bütün bildirimlerin hazırlanmasını sağlamaktan sorumlu kişileri veya organları (örneğin idare veya yönetimden sorumlu olanlar) belirler ve gerekli onay sürecini öngörür. Diğer yetki alanlarında onay süreci, yasal ve idari düzenlemelerde tanımlanmamıştır ve kuruluş, idare ve yönetim yapısına göre mali tablolarını hazırlar ve nihai hale getirirken kendi prosedürlerini izler. Bazı yetki alanlarındaysa mali tabloların nihai olarak hissedarlarca onaylanması gerekir. Bu yetki alanlarında hissedarların nihai onayı, denetçinin mali tablolara ilişkin görüşüne temel oluşturan yeterli ve uygun denetim kanıtının elde edilmiş olduğu sonucuna varması için gerekli değildir. ISA'ların amacına uygun mali tabloların onay tarihi, yetkili makamların ilgili notlar dâhil mali tabloları oluşturan tüm bildirimlerin hazırlanmış olduğunu belirlediği ve yetkili makamların bu mali tabloların sorumluluğunu aldıklarını beyan ettikleri daha erken bir tarihtir.

¹ ISA 260, "Yönetimden Sorumlu Olanlarla İletişim", paragraf 13.

² Bkz. ISA 200, "Bağımsız Denetçinin Genel Amaçları ve Denetimin Uluslararası Denetim Standartlarına Uygun Olarak Yürütülmesi", paragraf 2.

Date of the Auditor's Report (Ref: Para. 5(c))

- A3. The auditor's report cannot be dated earlier than the date on which the auditor has obtained sufficient appropriate audit evidence on which to base the opinion on the financial statements including evidence that all the statements that comprise the financial statements, including the related notes, have been prepared and that those with the recognized authority have asserted that they have taken responsibility for those financial statements.¹ Consequently, the date of the auditor's report cannot be earlier than the date of approval of the financial statements as defined in paragraph 5(b). A time period may elapse due to administrative issues between the date of the auditor's report as defined in paragraph 5(c) and the date the auditor's report is provided to the entity.

Date the Financial Statements Are Issued (Ref: Para. 5(d))

- A4. The date the financial statements are issued generally depends on the regulatory environment of the entity. In some circumstances, the date the financial statements are issued may be the date that they are filed with a regulatory authority. Since audited financial statements cannot be issued without an auditor's report, the date that the audited financial statements are issued must not only be at or later than the date of the auditor's report, but must also be at or later than the date the auditor's report is provided to the entity.

Considerations Specific to Public Sector Entities

- A5. In the case of the public sector, the date the financial statements are issued may be the date the audited financial statements and the auditor's report thereon are presented to the legislature or otherwise made public.

Events Occurring between the Date of the Financial Statements and the Date of the Auditor's Report (Ref: Para. 6–9)

- A6. Depending on the auditor's risk assessment, the audit procedures required by paragraph 6 may include procedures, necessary to obtain sufficient appropriate audit evidence, involving the review or testing of accounting records or transactions occurring between the date of the financial statements and the date of the auditor's report. The audit procedures required by paragraphs 6 and 7 are in addition to procedures that the auditor may perform for other purposes that, nevertheless, may provide evidence about subsequent events (for example, to obtain audit evidence for account balances as at the date of the financial statements, such as cut-off procedures or procedures in relation to subsequent receipts of accounts receivable).
- A7. Paragraph 7 stipulates certain audit procedures in this context that the auditor is required to perform pursuant to paragraph 6. The subsequent events procedures that the auditor performs may, however, depend on the information that is available and, in particular, the extent to which the accounting records have been prepared since the date of the financial statements. Where the accounting records are not up-to-date, and accordingly no interim financial statements (whether for internal or external purposes) have been prepared, or minutes of meetings of management or those charged with governance have not been prepared, relevant audit procedures may take the form of inspection of available books and records, including bank statements. Paragraph A8 gives examples of some of the additional matters that the auditor may consider in the course of these inquiries.
- A8. In addition to the audit procedures required by paragraph 7, the auditor may consider it necessary and appropriate to:

---

¹ ISA 700, paragraph 41. In some cases, law or regulation also identifies the point in the financial statement reporting process at which the audit is expected to be complete.

Denetçi Raporunun Tarihi (Bkz: Parag. 5(c))

- A3. Denetçi raporuna; ilgili notlar dâhil mali tabloları oluşturan tüm bildirimlerin hazırlandığı ve yetkili makamların bu mali tabloların sorumluluğunu aldıklarını beyan ettiklerine dair kanıt dâhil olmak üzere denetçinin, mali tablolara ilişkin görüşüne temel oluşturan yeterli ve uygun denetim kanıtını toplamış olduğu tarihten daha önceki bir tarih verilemez.¹ Sonuç olarak denetçi raporunun tarihi, 5(b) paragrafında tanımlandığı gibi mali tabloların onay tarihinden önce olamaz. İdari sorunlar nedeniyle 5(c) paragrafında tanımlanan denetçi raporunun tarihi ile denetçi raporunun kuruluşu sunulduğu tarih arasında belirli bir süre farkı olabilir.

Mali Tabloların Yayınlanma Tarihi (Bkz: Parag. 5(d))

- A4. Mali tabloların yayımlandığı tarih, genellikle kuruluşun tabi olduğu düzenlemelere bağlıdır. Bazı durumlarda mali tabloların yayımlandığı tarih, tabloların düzenleyici bir makama sunulduğu tarih olabilir. Denetlenen mali tablolar denetçi raporu olmaksızın yayımlanamayacağından denetlenen mali tabloların yayınlanma tarihi, denetçi raporunun tarihiyle aynı veya bu tarihten sonra olamaz; denetçi raporunun kuruluşu sunulduğu tarihle aynı veya bu tarihten sonra olmalıdır.

Kamu Kurumlarına Özgü Hususlar

- A5. Kamu sektöründe mali tabloların yayımlandığı tarih, denetlenen mali tabloların ve bunlara ilişkin denetçi raporunun yasama organına sunulduğu veya kamuya açıklandığı tarih olabilir.

Mali Tabloların Tarihiyle Denetçi Raporunun Tarihi Arasında Meydana Gelen Olaylar (Bkz: Parag. 6–9)

- A6. Denetçinin risk değerlendirmesine bağlı olarak 6. paragrafın gerektirdiği denetim prosedürleri, mali tabloların tarihiyle denetçi raporunun tarihi arasındaki muhasebe kayıtlarının veya işlemlerin incelenmesi veya test edilmesi dâhil olmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmek için gerekli prosedürleri içerebilir. 6. ve 7. paragrafların gerektirdiği denetim prosedürleri, denetçinin başka amaçlara yönelik yürütebileceği ancak yine de takip eden olaylara ilişkin kanıt sağlayabilecek prosedürlere ilavedir (örneğin dönem sonu işlemleri veya alacak hesaplarının sonradan tahsiliyle ilgili prosedürler gibi mali tabloların tarihi itibarıyla hesap bakiyelerine ilişkin denetim kanıtı elde edilmesi).
- A7. 7. paragraf, denetçinin 6. paragraf uyarınca uygulaması gereken bu bağlamdaki belirli denetim prosedürlerini öngörür. Ancak denetçinin uyguladığı takip eden olaylara yönelik prosedürler, mevcut bilgilere ve özellikle de mali tabloların tarihinden bu yana muhasebe kayıtlarının ne ölçüde hazırlanmış olduğu hususuna bağlıdır. Muhasebe kayıtlarının güncel olmaması ve buna bağlı olarak (kurum içine veya dışına yönelik) ara dönem mali tabloların hazırlanmaması veya idare ya da yönetimden sorumlu olanların toplantılarına ait tutanakların tutulmamış olması halinde ilgili denetim prosedürleri, banka hesap özetleri dâhil olmak üzere mevcut defterlerin ve kayıtların incelenmesi şeklinde olabilir. A8 paragrafı, denetçinin bu incelemeler sırasında göz önünde bulundurabileceği ek hususlara örnekler verir.
- A8. 7. paragrafın gerekli kıldığı denetim prosedürlerine ek olarak denetçi, aşağıdakilerin yapılmasını gerekli ve uygun bulabilir:

¹ ISA 700, paragraf 41. Bazı durumlarda yasal ve idari düzenlemeler, mali tablo raporlama sürecinde denetimin tamamlanmasının beklenildiği zamanı da belirleyebilir.

- Read the entity's latest available budgets, cash flow forecasts and other related management reports for periods after the date of the financial statements;
- Inquire, or extend previous oral or written inquiries, of the entity's legal counsel concerning litigation and claims; or
- Consider whether written representations covering particular subsequent events may be necessary to support other audit evidence and thereby obtain sufficient appropriate audit evidence.

Inquiry (Ref. Para. 7(b))

A9. In inquiring of management and, where appropriate, those charged with governance, as to whether any subsequent events have occurred that might affect the financial statements, the auditor may inquire as to the current status of items that were accounted for on the basis of preliminary or inconclusive data and may make specific inquiries about the following matters:

- Whether new commitments, borrowings or guarantees have been entered into.
- Whether sales or acquisitions of assets have occurred or are planned.
- Whether there have been increases in capital or issuance of debt instruments, such as the issue of new shares or debentures, or an agreement to merge or liquidate has been made or is planned.
- Whether any assets have been appropriated by government or destroyed, for example, by fire or flood.
- Whether there have been any developments regarding contingencies.
- Whether any unusual accounting adjustments have been made or are contemplated.
- Whether any events have occurred or are likely to occur that will bring into question the appropriateness of accounting policies used in the financial statements, as would be the case, for example, if such events call into question the validity of the going concern assumption.
- Whether any events have occurred that are relevant to the measurement of estimates or provisions made in the financial statements.
- Whether any events have occurred that are relevant to the recoverability of assets.

Reading Minutes (Ref. Para. 7(c))

Considerations Specific to Public Sector Entities

A10. In the public sector, the auditor may read the official records of relevant proceedings of the legislature and inquire about matters addressed in proceedings for which official records are not yet available.

- Kuruluşun mali tabloların tarihinden sonraki dönemlere ait mevcut en son bütçeleri, nakit akışı tahminleri ve ilgili diğer yönetim raporlarının okunması;
- Davalar ve alacak talepleriyle ilgili olarak kuruluşun hukuk danışmanından bilgi alınması veya daha önceki sözlü veya yazılı soruların kapsamının genişletilmesi veya
- Belli takip eden olayları kapsayan yazılı bildirimlerin, diğer denetim kanıtlarının desteklenmesi için gerekli olup olmadığının ve böylece yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilip edilmediğinin değerlendirilmesi.

Bilgi Alma (Bkz. Parag. 7(b))

A9. Mali tabloları etkileyebilecek herhangi bir takip eden olayın gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin idareden ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlardan bilgi alırken denetçi, birincil veya kesin olmayan verilere dayalı olarak muhasebeleştirilen kalemlerin mevcut durumuna veya aşağıdaki konulara ilişkin spesifik sorgulamalar yapabilir:

- Yeni taahhütlerin, borçların veya teminatların girişinin yapılıp yapılmadığı.
- Gerçekleşmiş veya planlanan varlık satışı veya ediniminin olup olmadığı.
- Yeni hisse veya tahvil ihracı gibi borç araçlarında veya sermayede artışlar olup olmadığı veya bir birleşme veya tasfiye anlaşmasının yapılıp yapılmadığı veya yapılmasının planlanıp planlanmadığı.
- Devlet tarafından el konulan veya yangın veya sel gibi bir felaket sonucu yok olan herhangi bir varlığın olup olmadığı.
- Ayrılan karşılıklarla ilgili herhangi bir gelişme olup olmadığı.
- Herhangi bir olağan dışı muhasebe düzeltmesinin yapılıp yapılmadığı veya tasarlanıp tasarlanmadığı.
- Mali tablolarda uygulanan muhasebe politikalarının uygunluğuna şüphe düşürecek herhangi bir olayın gerçekleşip gerçekleşmediği veya gerçekleşme olasılığının olup olmadığı; söz konusu olayların işletmenin sürekliliği varsayımının geçerliliğine şüphe düşürmesi bu duruma örnek olarak verilebilir.
- Mali tablolarda yapılan tahmin veya ayrılan karşılıkların ölçümüyle ilgili herhangi bir olayın meydana gelip gelmediği.
- Varlıkların geri kazanılabilirliğiyle ilgili herhangi bir olayın meydana gelip gelmediği.

Tutanakların Okunması (Bkz. Parag. 7(c))

Kamu Kurumlarına Özgü Hususlar

A10. Kamu sektöründe denetçi, yasama organının ilgili işlemlerine ait resmi kayıtları okuyabilir ve resmi kayıtları henüz mevcut olmayan işlemlerde ele alınan hususlarla ilgili araştırma yapabilir.

Facts Which Become Known to the Auditor after the Date of the Auditor's Report but before the Date the Financial Statements Are Issued

Management Responsibility towards Auditor (Ref: Para. 10)

- A11. As explained in ISA 210, the terms of the audit engagement include the agreement of management to inform the auditor of facts that may affect the financial statements, of which management may become aware during the period from the date of the auditor's report to the date the financial statements are issued.¹

Dual Dating (Ref: Para. 12(a))

- A12. When, in the circumstances described in paragraph 12(a), the auditor amends the auditor's report to include an additional date restricted to that amendment, the date of the auditor's report on the financial statements prior to their subsequent amendment by management remains unchanged because this date informs the reader as to when the audit work on those financial statements was completed. However, an additional date is included in the auditor's report to inform users that the auditor's procedures subsequent to that date were restricted to the subsequent amendment of the financial statements. The following is an illustration of such an additional date:

(Date of auditor's report), except as to Note Y, which is as of (date of completion of audit procedures restricted to amendment described in Note Y).

No Amendment of Financial Statements by Management (Ref: Para. 13)

- A13. In some jurisdictions, management may not be required by law, regulation or the financial reporting framework to issue amended financial statements. This is often the case when issuance of the financial statements for the following period is imminent, provided appropriate disclosures are made in such statements.

Considerations Specific to Public Sector Entities

- A14. In the public sector, the actions taken in accordance with paragraph 13 when management does not amend the financial statements may also include reporting separately to the legislature, or other relevant body in the reporting hierarchy, on the implications of the subsequent event for the financial statements and the auditor's report.

Auditor Action to Seek to Prevent Reliance on Auditor's Report (Ref: Para. 13(b))

- A15. The auditor may need to fulfill additional legal obligations even when the auditor has notified management not to issue the financial statements and management has agreed to this request.
- A16. Where management has issued the financial statements despite the auditor's notification not to issue the financial statements to third parties, the auditor's course of action to prevent reliance on the auditor's report on the financial statements depends upon the auditor's legal rights and obligations. Consequently, the auditor may consider it appropriate to seek legal advice.

---

¹ ISA 210, "Agreeing the Terms of Audit Engagements", paragraph A23.

Denetçinin Denetçi Raporunun Tarihinden Sonra Ancak Mali Tablolar Yayınlanmadan Önce Öğrendiği Olaylar

İdarenin Denetçiye Karşı Sorumlulukları (Bkz: Parag. 10)

- A11. Mali tabloları etkileyebilecek ve idarenin denetçi raporunun tarihinden mali tabloların yayımlanması tarihine kadar geçen dönemde öğrenebileceği durumlarla ilgili olarak denetçiye bilgilendirmeyi kabul etmesi, ISA 210'da açıklandığı gibi denetim görevinin şartları arasında yer alır.¹

Çift Tarih Atma (Bkz: Parag. 12(a))

- A12. 12(a) paragrafında açıklanan durumlarda denetçi, bu değişiklikte sınırlı olan başka bir tarih vermek üzere denetçi raporunu değiştirirse idarenin müteakip değişikliğinden önceki mali tablolara ilişkin denetçi raporunun tarihi değiştirilmez. Çünkü bu tarih, mali tablolar üzerindeki denetim çalışmasının ne zaman tamamlandığına ilişkin okuyucuya bilgi verir. Ancak denetçi raporuna ek bir tarih atılır. Böylelikle bu tarihten sonra denetçinin uyguladığı prosedürlerin mali tablolar üzerinde sonradan yapılan değişiklikte sınırlı olduğu bilgisi okuyucuya verilmiş olur. Aşağıda bu ek tarihe bir örnek verilmiştir:

(Denetçi raporunun tarihi), ...tarihinden (Not Y'de açıklanan değişiklikte sınırlı denetim prosedürlerinin tarihi) itibaren Not Y hariç olmak üzere

Mali Tablolarda İdare Tarafından Değişiklik Yapılmaması (Bkz: Parag. 13)

- A13. Kimi yetki alanlarında yasal ve idari düzenlemeler veya mali raporlama çerçevesi; idarenin değiştirilen mali tabloları yayımlamasını gerektirmeyebilir. Örneğin bir sonraki döneme ait mali tabloların yayımlanması yakın olduğunda bu tablolarda uygun açıklamaların yapılması kaydıyla değiştirilen mali tablolar yayımlanmaz.

Kamu Kurumlarına Özgü Hususlar

- A14. Kamu sektöründe idare mali tablolarda değişiklik yapmadığında 13. paragrafa uygun olarak gerçekleştirilen eylemler, takip eden olayın mali tablolar ve denetçi raporuna yönelik sonuçları hakkında yasama organına veya raporlama hiyerarşisine göre diğer ilgili kurumlara ayrıca raporlama yapılmasını içerebilir.

Denetçi Raporunun Güvenilir Olmadığını Belirtmek Üzere Denetçinin Yapacağı İşlemler (Bkz: Parag. 3(b))

- A15. Mali tabloları yayımlanmaması konusunda idareye bildirimde bulunmuş ve idare bu talebi kabul etmiş olsa da denetçinin ek yasal yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekebilir.
- A16. Denetçinin mali tabloların üçüncü şahıslara açıklanmaması yönündeki ihtarına rağmen idare, mali tabloları yayımlarsa denetçinin mali tablolar hakkındaki denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtmek üzere yapacağı işlemler, yasal hak ve yükümlülüklerine bağlıdır. Sonuç olarak denetçi, hukuki mütalaa almayı uygun bulabilir.

¹ ISA 210, "Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi", paragraf A23.

Facts Which Become Known to the Auditor after the Financial Statements Have Been Issued

No Amendment of Financial Statements by Management (Ref: Para. 15)

Considerations Specific to Public Sector Entities

- A17. In some jurisdictions, entities in the public sector may be prohibited from issuing amended financial statements by law or regulation. In such circumstances, the appropriate course of action for the auditor may be to report to the appropriate statutory body.

Auditor Action to Seek to Prevent Reliance on Auditor's Report (Ref: Para. 17)

- A18. Where the auditor believes that management, or those charged with governance, have failed to take the necessary steps to prevent reliance on the auditor's report on financial statements previously issued by the entity despite the auditor's prior notification that the auditor will take action to seek to prevent such reliance, the auditor's course of action depends upon the auditor's legal rights and obligations. Consequently, the auditor may consider it appropriate to seek legal advice.

Denetçinin Mali Tablolar Yayınılandıktan Sonra Öğrendiği Olaylar

Mali Tablolarda İdare Tarafından Değişiklik Yapılmaması (Bkz: Parag. 15)

Kamu Kurumlarına Özgü Hususlar

- A17. Kimi yetki alanlarında kamu sektöründeki kuruluşların, değiştirilmiş mali tabloları yayınlaması yasal ve idari düzenlemelerce yasaklanmıştır. Bu gibi durumlarda denetçinin izleyeceği en uygun yol, uygun bir yasal kuruma raporlama yapmak olabilir.

Denetçi Raporunun Güvenilir Olmadığını Belirtmek İçin Denetçinin Yapacağı İşlemler (Bkz: Parag. 17)

- A18. Denetçinin kuruluş tarafından önceden yayımlanan mali tablolara ilişkin denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtemeye yönelik gerekli adımları atacağı yönündeki uyarısına rağmen denetçi, idare veya yönetimden sorumlu olanların bu konuda gerekli adımları atmadığını düşünebilir. Bu durumda denetçinin denetçi raporunun güvenilir olmadığını belirtmek için yapacağı işlemler, denetçinin yasal hak ve yükümlülüklerine bağlıdır. Sonuç olarak denetçi, hukuki mütalaa almayı uygun bulabilir.